

Іда Пфайффер

Подорож однієї віденки до Святої Землі

Мандрівка з Відня до Константинополя

Уже хтозна-відколи у мені жевріло палке бажання відвідати Святу Землю. Щоб змиритися з думкою про таке відважне діло, знадобилося чимало років. Коли родинні обставини склалися так, що я змогла відособитися бодай на рік, то ніщо не робила так завзято, як готувалася до цієї подорожі. Прочитала багато праць на цю тему, й доля звела мене з одним чоловіком, котрий кілька років тому вже об'їздив цю місцевість. Послухала його порад і настанов щодо того, як діяти і поводитися під час такої небезпечної мандрівки.

Намарно силкувалися мої рідні й друзі відрадити мене від цього задуму. Напрочуд жваво оповідали про всі загрози й невігоди, що чигають там на подорожніх. Чоловіки, мовляв, не певні, чи витримає їхнє тіло долати труднощі, чи стане їм духу сміливо чинити опір клімату, чумі, нашестю комах, поганому харчуванню тощо. А що казати вже про жінку! Виряджатися самій-самісінькій, без жодної підтримки горами, долинами й морями у широкий світ — ах, це неможливо. Так вважали мої друзі.

Заперечувати я не стала, а втім, і далі залишалася покірній своїй твердій, непохитній волі. Моя внутрішня довіра Богу дарувала спокій і насагу розсудно завершити усі земні справи. Я склала заповіт й налагодила усе так, щоб, у разі смерті, до якої радше мала бути готова, ніж до щасливого повернення, не обтяжити ближніх зайвими клопотами.

І ось 22 березня 1842 року я вирушила в дорогу з Відня.

О першій дня прибула до Кайзермюлена — пристані, з якої відчалювали пароплави до Пешта та інших міст. Приємною несподіванкою стала присутність на березі декотрих рідних і друзів, які ще раз бажали попрощатися зі мною. Розлука, звісно, далася нелегко, адже мимоволі нам усім йшло на гадку, чи зустрінемося ми ще коли-будь у цьому світі.

Пожвавлення на борту корабля трішки розвіяло нашу понурість. Один пасажир, замість того, щоб тікати з пожитками в Угорщину, на вимогу якогось пана мусив повернутися з поліцією до міста. Той заборгував другому тисячу триста гульденів, і, на щастя, його впіймали ще до відпливу корабля. Щойно все владналося, дзвоном сповістили про відчалення, урухомили колеса, й занадто квапно мені довелося покидати ближніх.

Мандрівників досі було геть мало. Погода була гарна, тепло помірне, однак пора року ще зарання, щоб рушати в світ у справах або з такими розлогими планами, як у мене. Більшість прямувала до Братислави, щонайдалі до Пешта. Невдовзі капітан заявив, що на борту перебуває жінка,

яка має намір доїхати до Константинополя, й відтепер на мене зглядалися зусібіч. До мене підійшов один чоловік, котрий подорожував у тому самому напрямку, запропонував свої послуги, якщо я такі потребуватиму, й далєбі у всьому мені допомагав.

Уже невдовзі, коли ми вийшли на великий Дунай, гарне погіддя змінилося вітром й холодом. Закутавшись у плащ, я залишилася на палубі й розглядала місцевість між Віднем і Братиславою, яка, певно, була доволі мальовничою у своїй весняній розкоші, зараз, однак, пропонувала лише безлисті дерева й голу землю — доволі похмурий зимовий краєвид. Гайнбург з старовинним замком на хребті гори й визначне вільне королівське місто Братислава мають доволі гожий вигляд.

До останнього ми допливли за три години й причалили неподалік Коронаційного пагорба — штучного підвищення на березі Дунаю, куди король прибуває верхи після коронації у святковій казулі з мечем у руці й махає ним на схід, захід, південь і північ на знак того, що він присягається захищати королівство від будь-яких ворогів, звідки б вони не прибули. Поблизу цього пагорба розмістилася гарна корчма “Під трьома зеленими деревами”, де напрочуд дорого, навіть дорожче ніж у Відні. Вниз течією аж до Пешта ночувати на кораблі не можна.

Переклад Роксоляни Стасенко